

תענית יד

עניין: אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו

בן יהוידע

מהרש"א ח"א

דף י"ד ע"ב ח"ן אדם חשוב רשאי ליפול על פניו אלא"כ נענה כיהושע בן נון. פירש רש"י שמא לא יהיה נענה ויחרפוהו, והקשה מהרש"א אלא ח"ן רשאי אס הוא לא קפיד בכך. וכל"כ בס"ד הכונה שיחרפו גם הגפ"א ג"כ עמו, שאומרים זה שוטה שהאמין דגפ"א עושה רושם, ולא ידע שאין בה טועלת, והרי הוא פהי מאמין לכל דבר, וגמלא בחרפם אותו נוגע החירוף לגפ"א ג"כ. ובה ניחא מ"ש אדם חשוב, דאס ח"ן אדם חשוב אומרים לכך. הוא לא נענה מלד פתיחותו, ואין טילין החסרון בגפ"א. ועוד נ"ל בס"ד מלבד פירוש רש"י, הא דח"ן רשאי משום דמתחייב בגפ"א, כי ע"כ המקטרגים יקטרגו עליו לומר זה סמך על לדקותו ועשה נפ"א להעניש בה אחרים, נראה מה מעשיו, וכה"ג ארז"ל אסיר ליטב תחת קיר גמון, כי מביא עלמו לידי סכנה מחמת קטרוג המקטרגים. ועיין

ח"א דף י"ד ע"ב אין אדם חשוב רשאי ליפול בו. פרש"י שמא לא יהיה נענה ויחרפוהו עכ"ל וטעם זה אינו מספיק אמאי אינו רשאי בג' ובירושלמי בד' הוסיף טעם דשמא לא יענה ויתחלל שם שמים ויאמרו שאין חוכו כצרו ועי"ל בטעם הדבר כדלעיל בה' לא כל הרוצה לעשות עצמו יחיד עושה תלמיד עושה דמחזי כיוהרא כו'. ולא הבל בגפ"א כו'. עיין פ"ה רש"י דצרו נראין כסותרין שכתב דאין הכל

ריקאנטי פרשת קורח

לפנות אליה עורף, והבן זה. ומכאן תבין סוד שאמרו רבותינו ז"ל [מגילה כב ע"ב] אין אדם חשוב רשאי ליפול על פניו אלא אם כן נענה כיהושע בן נון וכו', וטעם שלא להטריח בדבר שאינו נענה, ואני אעירך עליו בפסוק שמע ישראל בגזירת השם.

ספר הזהר במדבר דף קכא

ואודינא על חטאי הא נפשי מסירנא לך ודאי. ויחזי בר נש גרמיה כחילו פסיר מן עלמא דנפשיה מסיר להאי אחר דמותא בגין כך לא חית ציה וא"י דוא"י חילנא דחיי הוא. והאי חילנא דמותא הוא. והא קמ"ל דרזא דמלה (ס"א מאי קמ"ל רזא דמלה) דחית חובין דלא מתכפרן עד דאתפטר בר נש מעלמא דה"ד (ישעיה כג) אס יסופר העון הזה לכם עד תמותון והאי יהיב גרמיה ודאי לדמותא ומסיר נפשיה להאי אחר. לאו בפקדונא כמה בליליא אלא כמאן דאתפטר מן עלמא ודאי. ותקונא דא צעי כזונא דלכא וכדון קב"ה מרחם עליו ומכפר ליה לחוביה. זכאה הוא בר נש

